

Govern de les Illes Balears
Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori

PROGRAMA DE CONSERVACIÓN Y MEJORA DE LA RAZA GALLINA MENORQUINA

(2012)

**Departamento responsable del subprograma
de genética avícola del IRTA**

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Ramaderia i Pesca

Govern de les Illes Balears
Institut de Biologia Animal

PROGRAMA DE CONSERVACIÓ I MILLORA DE LA RAÇA DE GALLINES MENORQUINES (RD 2129 / 2008)

1. DESCRIPCIÓ DE LA SITUACIÓ DE PARTIDA.

Des del 2004 s'han portat a terme els treballs de recuperació i caracterització de la raça de Gallines Menorquines. També s'han realitzat estudis de caracterització comparada amb les altres gallines balears i darrerament treballs de caracterització individualitzada tan pel que fa a pes viu i producció d'ous, com caracterització morfològica tenint en compte la coincidència de cada animal amb el patró racial.

Aquests últims treballs de controls individuals han permès dotar d'una infraestructura interessant al Centre de Cria de l'Associació de Criadors així com poder conèixer les (co) variàncies i paràmetres genètics (heretabilitats i correlacions genètiques) dels caràcters objecte d'estudi, coneixements indispensables per portar a terme un programa de millora.

Tot plegat, infraestructura i coneixements adquirits permeten proposar-se un programa de conservació que tingui en compte també una millora genètica, que és el que es proposa aquí.

2. OBJECTIUS I CRITERIS DE CONSERVACIÓ I SELECCIÓ.

Es pretén la conservació de la raça, la seva expansió censal i que l'increment dels seus valors productius resultin un atractiu cara a assegurar la conservació i difusió. Així mateix aconseguir que la població estigui cada vegada més ajustada al patró racial a fi i efecte de que també sigui un atractiu per aquells criadors que valoren la cria d'una raça com un esbarjo que va associat a la participació en certàmens i poder competir en concursos on es valora la morfologia.

Dels estudis que precedeixen s'ha posat en evidència que la raça Menorca és més aviat un animal d'aptitud de posta, que de producció de carn, doncs assoleix un pes

apte pel sacrifici cap a les 20 setmanes de vida, la qual cosa encareix molt un producte d'escàs volum carni i per tant no el fa gens rendible.

La posta, que ronda al voltant de 150 ous per gallina i any de posta tampoc és abundant, però l'ou és de bona grandària i atractiu. Per altra banda hem pogut mostrar que l'heretabilitat del caràcter posta té un valor modest, que dona l'esperança d'anar-la incrementant en un programa de conservació i millora on s'impedeixi la reproducció d'aquells que després d'haver controlat la població mostrin uns valors genètics minsos o negatius per la producció d'ous.

Tenint en compte el que hem dit, per aconseguir els objectius que ens proposem, caldrà fer controls individualitzats de posta i del pes de l'ou. També del pes viu i puntuar morfològicament cada animal. La valoració i selecció individual combinant tots els paràmetres i fent una avaluació basada en tota la genealogia ens ha de portar cap a una població amb una producció cada vegada una mica més alta i uns animals cada vegada més ajustats al estàndard racial.

Es proposa per tant controlar el numero d'ous que produeixi cada gallina fins les 39 setmanes de vida, el pes de l'ou de cada gallina a les 31 setmanes de vida, el pes viu a les 11 setmanes tant dels pollastres, com de les polletes i la puntuació morfològica a les 20 setmanes de vida.

Així doncs els objectius serien:

- 1 - La conservació i expansió censal de la raça de Gallina Menorquina.
- 2 - Conservar i incrementar dins del que sigui possible els nivells productius en posta.
- 3 - Conservar i incrementar la coincidència amb el patró racial.

3. ETAPES QUE ES CONSIDEREN EN EL PROGRAMA DE CONSERVACIÓ I MILLORA I LA SEVA CRONOLOGIA.

Cal tenir en compte que en l'informe de les activitats desenvolupades aquest any ja es va presentar la caracterització en (co) variàncies i paràmetres genètics de la població de Gallina Menorquina objecte del Programa de Conservació i Millora que es proposa. S'han presentat les (co) variàncies genètiques i residuals de cada un dels caràcters als que ens hem referit en l'apartat anterior. Es disposa per tant d'una població on cada animal ja ha estat controlat individualment i del que es coneix tota la genealogia, així mateix de les dades genètiques per fer funcionar un programa de millora. Per tant només cal continuar amb l'esquema que ha estat ja iniciat.

Es tractarà, per tant, d'una conservació "in situ" en la qual els processos de cria i recria es realitzaran al terra, així com la conservació dels animals seleccionats una vegada hagin deixat descendents i mentre aquests no arribin a l'estadi d'assegurar la continuïtat. Per altra banda, els controls individualitzats s'hauran de realitzar en bateries individuals i una vegada acabats es seleccionaran aplicant un coeficient de selecció del 60% en les gallines i del 20 % en els galls. Es faran avaluacions genètiques BLUP en base a un model animal multicaràcter. Havent seleccionat els candidats a deixar descendents en la següent generació es reproduirà la població selecta mitjançant inseminació artificial per tal de poder disposar del pedigrí complet de cada animal. La reproducció es realitzarà impedit l'aparellament dels germans i mig germans per tal d'impedir l'increment dels coeficients de consanguinitat. Es disposa ja d'un total de 180 bateries per gallines i 20 per galls, que es consideren suficients per dur a terme el programa que es proposa.

La cria i recria es farà en el Centre de Cria de l'Associació de Criadors a Ciutadella de Menorca i la conservació de la població selecta en les instal·lacions de Sa Granja a Maó.

Cada any es farà un generació de manera que la reproducció i els naixements tindran lloc a la primavera i a partir d'aquí es seguiran els processos de cria, recria i controls que ocuparan l'activitat fins a principis de l'any següent per tal de reiniciar el cicle la següent primavera. Una vegada acabats els treballs de reproducció les gallines i galls sortiran de les bateries i es traslladaran al Centre de Conservació.

4. RELACIÓ D'EXPLORACIONS COL·LABORADORES, CENTRES DE REPRODUCCIÓ, CENTRES DE EMMAGATZEMEN, BANCS DE

GERMOPLASMA, QUE ES PREVEU INTERVENGUIN EN EL PROGRAMA DE CONSERVACIÓ I MILLORA.

En el programa de conservació, que aquí es proposa, participaran las següents institucions:

a.- La Associació de Gallines Menorquines com entitat reconeguda oficialment per donar suport a la gestió del programa, que a més aporta les instal·lacions del Centre de Cria, com a lloc a on s'han desenvolupat les activitats dels estudis i que ara es desenvoluparan els controls del programa de millora. Sent a l'hora els responsables de fomentar la instauració i de facilitar el desenvolupament del programa: recollida i transmissió de informació de criadors, actualització de la informació de censos i dels registres genealògics dels animals, declaracions d'aparellament, posta i naixements, valoració morfològica dels animals, recollida de mostres i controls establerts en el programa. També serà responsable de la difusió de la millora obtinguda amb l'aplicació del programa i de participar amb la difusió dels coneixement adquirits.

b.- Sa Granja com a centre difusor de la millora a on seran ubicats els reproductors selectes, que han aportat la seva descendència a l'estudi i que ara passen a fer difusió de la millora.

c.- Les explotacions col·laboradores seran aquelles que compleixin els següents requisits:

- c. 1 Formar part de les explotacions que tenen animals inscrits en els registres genealògics.
- c.2 Esta disposat a participar en el programa de millora, quan se li sol·liciti.
- c.3 Esta disposat a incorporar la millora a la seva explotació i a difondre la millora a altres galliners.

En el punt 8 s'adjunta com annexa el llistat de les finques que es preveu actuïn com a finques col·laboradores, deixant oberta la incorporació d'altres criadors sempre i quan compleixin amb els requisits a dalt assenyalats.

d.- Institut de Biologia Animal de Balears (IBABSA) en representació del Govern Balear que actua donant suport, fent el seguiment i portant la coordinació de les

diverses entitats que participen en el desenvolupament del programa. A la vegada que actua com a centre que dona suport a la gestió del Llibre Genealògic de la raça.

e.- Actuarà de Director tècnic del programa el Dr. Amadeu Francesch Vidal, genetista que treballa amb la raça Menorca des de el 2004 i amb qui s'han fet els estudis previs necessaris, per poder desenvolupar el programa, com a tècnic especialitzat i altament qualificat amb al matèria.

5. DESIGNACIÓ D'UN CENTRE QUALIFICAT DE GENÈTICA QUE AVALI EL PROGRAMA DE CONSERVACIÓ I MILLORA.

Com a centre qualificat de genètica, es designarà el Subprograma de Genètica Avícola de l'IRTA, que aportarà alhora el laboratori de genètica per tal de poder comprovar les declaracions, quan ho consideri necessari la Comissió. Les comprovacions es faran en base al perfil genètic de la raça que va ser definit, per aquest mateix laboratori.

6. PREVISIÓ I MECANISMES DE DIFUSIÓ DE LA MILLORA GENÈTICA I UTILITZACIÓ SOSTENIBLE DE LA RAÇA.

La difusió de la millora es farà a partir dels reproductors selectes que, com s'ha dit, estaran ubicats en les instal·lacions de Sa Granja. D'aquí sortiran els ous fèrtils destinats a la incubadora de l'Associació de Criadors des d'on es faran arribar als criadors interessats.

El programa, per tant, té una estructura piramidal. A la cúpula és on es portarà la selecció i controls de genealogia, concretament al Centre de Criador de l'Associació de Criadors. En el mateix Centre es portarà a terme la reproducció de reposició de material selecte i la seva difusió. El retorn de la base a la cúpula només es farà en cas de necessitat.

Si tenim en compte que uns dels objectius principals es la conservació i expansió censal de la raça, queda clar que s'haurà de potenciar les següents accions:

- 1.- Assessorament tècnic a les explotacions i a les entitats que participen: Remarcant la importància de la correcta recollida de informació i el bon maneig de les instal·lacions i animals.
- 2.- Formació continuada dels tècnics i criadors que treballen amb la raça.
- 3.- Promoció i difusió de la raça amb publicacions i participacions a certàmens avícoles: fires, mostres, concursos, etc.
- 4.- Promoure la incorporació de la millora en els galliners organitzant o participant activament a les fires aportant reproductors selectes, cria i ous, per la seva venda, subhasta o cessió, d'animals dels quals se coneix la genealogia i el potencial genètic.

7. LA DESSIGNACIÓ D'UNA COMISSIÓ GESTORA QUE FACILITI LA COORDINACIÓ I EL SEGUIMENT DELS PROGRAMES DE CONSERVACIÓ I MILLORA.

La Comissió Gestora del Programa estarà formada pels següents membres:

El President de l'Associació de Criadors, que també presidirà la comissió.

El Secretari Executiu de l'Associació de Criadores que també actuarà com a secretari de la comissió.

Un avicultor elegit per l'assemblea general de la associació, càrrec amb vigència de 4 anys.

Un jutge elegit per l'assemblea general de la associació, càrrec amb vigència de 4 anys.

L' Inspector Tècnic de la raça anomenat pel Servei de Ramaderia, que actuarà en representació de l'administració competent en la matèria.

Un representant d' IBAB S. A. o altra entitat pública encarregada de donar suport tècnic en el Programa de Conservació i Millora de la raça.

El Director Tècnic del Programa de Conservació i Millora de la raça.

8. ANNEXES.

ANNEXA I

Relació de criadors participants en el Programa de Conservació i Millora

LLOC	REGA	NIF	RAÓ SOCIAL
ALGENDARET NOU	07-032-0040	57.198.665-J	ALGENDARET NOU, SRM
BINIASTRE	07-052-1060	41.484.696-X	PONS COLL, FRANCISCO
BINIATRAM	07-015-0037	41.729.117-X	TOMAS BAGUR, JOAN
BIO-OVO	07-015-0825	41.737.188-P	DE LA FUENTE DURA, RICARDO
CA N'ISABEL	07-015-0819	41.730.364-S	MERCADAL BENEJAM, JOAN
CAN BASURO	07-054-0044	41.439.541-G	MARI TORRES, VICENTE
CAN BEYA	07-054-0991	41.446.593-H	TORRES CLAPES, ANTONIO
CAULES MOLL	07-015-0832	41.735.740-D	CAULES MOLL, JOAN
CENTRE CAPACITACIO	07-032-0091	07.330.021-S	CONSELL INSULAR DE
ES LLOGARET	07-002-0038	07.708.407-J	ES LLOGARET, SRM
ES TUDONS	07-015-0091	07.702.848-J	ES TUDONS, SRM
ESTANCIA DE	07-037-0161	41.730.428-X	PONS FUXA, SEBASTIA
CENTRE GALLINA	07-015-0845	57.127.219-G	AS. GALLINES MENORQUINES
HUERTO SANT IGNASI	07-015-0771	41.734.185-H	PONS PONS, CRISTOBAL
LLUMENA NOU	07-002-0100	07.706.724-J	LLUMENA NOU, SRM
NA BOU	07-037-0661	41.488.642-T	PONS CAMPS, PEDRO
NA FALGUERA	07-902-0113	41.488.137-R	RIUDAVETS MOLL, JAUME
PARELLETA	07-015-0184	07.712.573-J	PARELLETA, SRM
SANT JOAN DELS	07-032-0742	41.487.665-N	GOMILA GOMILA, MIGUEL
SANT JORDI	07-037-0649	41.491.052-H	PONS GONZALEZ, LLORENÇ
SES GARRIGUES DE	07-032-0248	41.491.028-V	LOZANO LOZANO, JUAN
SO N'OLIVAR DE BAIX	07-015-0455	41.722.696-Y	PONS SALORD, JOSE
SON ELOY	07-015-0399	41.723.488-Q	CANOVAS PONS, JOAN
SON MACIA	07-015-0829	57.452.021-B	YEGUADA SON XANTRE, SL
SON OLIVAR NOU	07-015-0443	41.730.114-H	FEBRER PONS, GABRIEL
SON RIBOT	07-033-0685	18.214.878-M	FONT DOMENGE, BARTOLOME
S'ULLASTRARET	07-015-0830	41.740.357-A	GENESTAR ALLES, ANTONI
TANQUES A. LLORENS	07-015-0780	41.722.919-E	MOLL BOSCH, DAMIA
TANQUES MARTI PONS	07-037-0648	41.487.826-N	MARTI PONS, CRISTOBAL
TORRALBA VELL	07-002-0066	07.707.110-J	TORRALBA VELL, SRM
TORRE BLANCA	07-032-0041	57.322.612-J	SEGUI CAMPOS, SC
TORRE NOVA	07-015-0009	07.682.636-J	TORRE NOVA, SRM

REGLAMENTACIÓ ESPECÍFICA DEL LLIBRE GENEALÒGIC DE LA RAÇA GALLINA MENORQUINA (Adaptació RD 2129/2008).

INTRODUCCIÓ

Amb el present document, l'Associació de Gallines Menorquines es planteja la adaptació de la Reglamentació Específica del Llibre Genealògic de la Raça en base a les normes publicades en el Reial Decret 2129/2008 pel qual s'estableix el Programa nacional de Conservació, Millora i Foment de las Races Ramaderes. L'Associació, assessorada pels tècnics corresponents, va procedir en el seu dia a redactar el prototipus i l'estructura del Llibre Genealògic de la raça, en base el R. D. a dalt assenyalat, però a dia d'avui l'aviram de balears a les seves adaptacions hi ha incorporat els controls de filiacions i ha unificat alguns criteris, per tal de normalitzar la situació de la Gallina Menorquina amb la resta de races de les balears, es presenta aquest nou document.

Tot el que aquí se proposa utilitza com a fonament de dret el que s'exposa en la Secció 4a de l'esmentat R. D. la qual comprèn els articles 16 al 20.

CARACTERÍSTIQUES DE LA RAÇA

Denominació de la raça

La denominació oficial de la raça segons recull el Catàleg Oficial de Races de Bestiar d'Espanya és "RAÇA GALLINA MENORQUINA".

Prototip racial

Característiques morfològiques generals de la raça:

Au de raça rústica, de tipus lleuger o mediterrània, grandària mitjana, aspecte fort i vigorós i port alçat. Té la cresta senzilla i gran, la cara vermella, les orelles blanques

en forma d'ametlla i els barbons manifestes; plomatge cenyit i abundant, de color negre verdós brillant, i els tarsos i els dits, de color negre pissarra. El pes dels galls adults és del voltant de 3,4 Kg. i el de la gallina de 2,9 Kg. Fa els ous blancs d'un pes mitjà de 60 grams.

Característiques específiques del gall:

Cap

Gran, llarg i una mica aplanat a la part posterior.

Cara: plena i llisa, de color vermell encès, en general sense plomes i pelusses, encara que pot presentar algunes filoplomes negres.

Cresta: senzilla, gran, de color vermell encès, dreta i ben allargada; dentada amb regularitat, amb 5 o 6 dents, amb la central més llarga. La part anterior no ha de sobrepassar la meitat anterior del bec, i la posterior ha d'arribar sobre el clatell, seguint la forma del coll.

Barbons: de color vermell encès, llargs, grans i fins, sense plegaments ni arrugues i arrodonits a la part inferior.

Orelles: grans, sense plecs ni arrugues i de color completament blanc, amb forma d'ametlla i ben adaptades al cap.

Bec: llarg, fornit, format per material corni de color molt fosc tirant a negre.

Ulls: grans i ovalats, amb l'iris de color marró fosc, brillants i expressius.

Coll

Llarg, suaument arquejat i amb abundant esclavina o musseta (gorgerí) sobre l'esquena.

Tronc

Llarg i profund, amb una lleugera inclinació cap a la coa, ample a l'esquena i més arrodonit i estret als flancs, amb cobertores abundants i llargues.

Pit: profund, ben arrodonit i prominent.

Coloració del plomatge: negre verdós llustrós en tot el cos en la superfície, amb subcolor negre mat en totes les seccions.

Coa

Gran i abundant, sense caiguda cap a un costat; amb plomes rectrius o timoneres llargues, amples i superposades formant un angle de 40° a 45° amb el plànol horitzontal, i plomes caudals grans, llargues i ben corbades.

Extremitats

Ales: grans, ben plegades i recollides; de remeres primàries i secundàries amples i superposades seguint l'ordre natural de l'ala plegada.

Potes o cuixes: fortes, rectes i de desenvolupament mitjà a llarg.

Tarsos de color negre pissarra fosc, ben separats, llargs, rectes i forts, que li donen un aspecte esvelt, i quatre dits ben rectes.

Morfologia específica de la gallina:

Cap, cara, ulls, barbons, orelles i color del plomatge similars als del gall.

Cresta: senzilla, gran, de color vermell encès, lleugerament aspra al tacte però exempta de rugositats, i dentada amb 5 o 6 dents regulars. Surt cap a un costat formant una panxa per damunt del bec i, a l'altura de la segona dent, cau completament cap a l'altre costat sense que li cobreixi l'ull.

Coll: llarg i suaument arquejat.

Tronc: similar al del gall, tot i que la línia dorsal presenta una menor inclinació cap a la coa i no té cobertores. L'amplària i altura a la part posterior influeixen en la grandària dels ous i en la facilitat per pondre'ls.

Coa: llarga i poblada, amb les plomes rectrius o timoneres amples i superposades i formant un angle amb l'horitzontal d'uns 40°, més plana i més tancada que la del gall.

Potes: de desenvolupament i longitud similars a les del gall, i tarsos de color de pissarra fosc, igual que els quatre dits, els quals han de ser ben rectes.

Sistema de qualificació:

La valoració morfològica es realitzarà per un qualificador especialitzat degudament format per part de l'associació, la valoració de l'exemplar determinat es farà segons l'apreciació visual pel mètode dels punts, a cada caràcter valorat se li assignarà una puntuació de 1 punt a 10 punts, segons l'escala que es detalla a continuació:

Excel·lent: 10 punts.

Molt bo: 9 punts.

Bo: 8 punts.

Relativament Bo: 7 punts.

Regular: 6 punts.

Suficient: 5 punts.

Insuficient (eliminar): Menys de 5 punts.

Les àrees corporals qualificades i els coeficients de ponderació corresponents a cada àrea per obtenir la puntuació de qualificació global s'exposen a la taula següent.

Taula d'àrees corporals y coeficients multiplicadors

SEXA	F	M
MIDA	1	1
CARA, ULLS I BEC	1	1
CRESTA	1	1
ORELLETES	2	2
BARBALLERA	1	1
COA (Qualitat, forma i ploma)	1	1
POTES	0,5	0,5
TIPUS	2,5	2,5
TOTAL	10	10

La adjudicació de menys de 5 punts a qualssevol de les regions a valorar serà causa de desqualificació de l'exemplar sense tenir en compte la resta de valors de les altres regions. La puntuació màxima serà de 100 punts.

La puntuació total final se obté de multiplicar la qualificació de cada àrea pel coeficient corresponent y sumar tots els resultats parcials. Amb aquesta puntuació els exemplars quedaran qualificats segons les categories següents:

- ✓ Excel·lent (EX): 90 o més punts.
- ✓ Molt Bo (MB): 85-89 punts.
- ✓ Bo (B): 80-84 punts.
- ✓ Relativament Bo (RB): 75-79 punts.
- ✓ Suficient (S): 65-74 punts.
- ✓ Insuficient (E): 64 o menys (No apte o eliminat).

DEFECTES DESCALIFICABLES

Plomatge de color distint de l'assenyalat, presència de vermell o groc.

En el plomatge adult, dues o més plomes amb la vora blanca.

Cara blanca o negra.

En la gallina, cresta plegada en S.

Cua torta cap a un costat.

Potes de color distint del negre o pissarra fosc.

Més de quatre dits. Dits torts.

Plomes en els tarsos.

Serán desqualificats els galls amb un pes inferior a 2,8 kg i les femelles més petites de 2,2 Kg.

MÉTODES D'IDENTIFICACIÓ

A l'actualitat no existeix una normativa específica de identificació per l'espècie aviar, no obstant, els animals dels registres del Llibre genealògic s'hauran d'identificar individualment de conformitat amb la normativa del Programa Nacional de Conservació, Millora i Foment de les Races Ramaderes i amb el sistema proposat per la Comissió Gestora del Programa de Conservació i Millora de la Raça.

De conformitat amb la proposta de la comissió, després de consultar en els especialistes avícoles, es mantindrà el sistema emprat fins el moment que consisteix amb un candau (crotal) metàl·lic i lleuger que es grapa a la membrana de l'ala: en el naixement el pollet es identifica amb la cartilla ramadera del galliner a on a nascut i un número seriat de 4 dígit, que fa referència als naixements de la raça; quan l'animal es adult es valora i si es apta com a reproductors se completa la identificació amb un segon candau a l'altra ala a on es ressenya AGM (com a sigles

de l'associació), dos dígitos que es corresponen a l'any de naixement i de nou un número de 4 dígitos seriatos, que es correspon al número de reproductors de la raça. En tot cas, si posteriorment se publica alguna normativa de identificació específica de l'espècie aviar, la identificació dels animals inscrits en el Llibre Genealògic compliran en tot moment la normativa vigent, encara que la Comissió Gestora podrà proposar mantenir la doble identificació. El codi que consti com identificació oficial serà l'utilitzat per a la inscripció en el llibre, així com en la resta de la documentació zootècnica que es refereixi a l'animal.

DIVISIÓ DEL LLIBRE GENEALÒGIC I REQUISITS PER AL REGISTRE DELS ANIMALS.

El Llibre genealògic de la Raça Gallina Menorquina constarà dels Registres Genealògics següents:

Secció Principal

- Registre de Naixements (RN).
- Registro Definitiu (RD).

Secció Annexa

- Registre Fundacional (RF)
- Registre Auxiliar (RA).
- Registre de Mèrits (RM).

REGISTRE FUNDACIONAL (RF)

Se inscriuran els animals reproductors (mascles i femelles), amb ascendents genealògics desconeguts, total o parcialment, o bé no registrats, durant el temps o període establert, a la seva creació o a la reobertura, quan l'autoritat competent així ho autoritzi i a petició de la Comissió del Programa de Conservació i Millora, per considerar-ho necessari pel manteniment o recuperació de la raça.

Els animals seran inscrits a petició dels avicultors o a proposta del tècnic de la raça o jutges. La durada d'aquest registre esta prevista en 4 anys comptadors a partir de l'entrada en vigor del llibre, al dia següent a la publicació oficial del reglament, com

la primera publicació es va realitzar recentment, se proposa tancar el llibre als 4 anys de l'entrada en vigor d'aquesta actualització del reglament.

En tot cas, els animals hauran de complir els següents requisits:

- Que hagin complert els sis mesos d'edat.
- Que s'ajustin al prototip de la Raça Gallina Menorquina.
- Haver obtingut 65 punts les femelles i 70 punts els mascles (d'un màxim de 100), com a mínim, en la qualificació morfològica realitzada en el moment de la inscripció.
  - Tenir un desenvolupament corporal d'acord a la seva edat.
  - No manifestar defectes determinants de desqualificació o impediment per a la seva posterior utilització com a reproductora.

REGISTRE AUXILIAR (RA)

Aquest registre s'obrirà a partir de l'acabament del termini establert per a la inscripció en el Registre Fundacional i en ell s'inscriuran els reproductors (mascles i femelles) que, posseint caràcters racials definits, manquen, total o parcialment, d'antecedents genealògics registrats i compleixin els següents requisits:

- Que hagin complert els sis mesos d'edat.
- Que s'ajustin al prototip de la Raça Gallina Menorquina.
- Haver obtingut 65 punts les femelles i 70 punts els mascles (d'un màxim de 100), com a mínim, en la qualificació morfològica realitzada en el moment de la inscripció.
- Tenir un desenvolupament corporal d'acord a la seva edat.
- No manifestar defectes determinants de desqualificació o impediment per a la seva posterior utilització com a reproductora.

Els animals romandran en aquest Registre al llarg de tota la seva vida.

Aquest Registre Auxiliar consta de dues categories:

1.- Categoria RAA. Femelles i mascles base. Són les registrades per complir les condicions anteriorment esmentades.

2.- Categoria RAB. Femelles de primera generació. Són les descendents de mares de categoria A i de pare inscrit en el RD, en el RF, o del RM. Per a la inscripció d'aquestes femelles, a més de reunir els requisits exigits a las “femelles base”, s’hauran de complir les següents formalitats:

- Que la declaració d’aparellament ja sigui per munta o inseminació artificial de las mares tingui entrada en l’Oficina del Llibre Genealògic, en els següents terminis:
  - o En cas d’aparellament controlat o inseminació artificial el fet es declararà en el termini d’una setmana a partir de la data en què s’hagi produït.
  - o En cas que un únic mascle estigui tot l’any amb les gallines es podran presentar les declaracions trimestralment, en el termini d’una setmana des del tancament del trimestre.
- Que la declaració de naixement hagi tangut entrada en l’Oficina del Llibre Genealògic en els següents terminis:
  - o En cas de naixements aïllats la declaració de naixement haurà de fer-se en el termini d’una setmana, comptador des del dia de naixement.
  - o En cas de naixements agrupats la declaració es presentarà després de l’últim naixement, sempre que no excedeixi de tres mesos des del primer.
- Que el galliner de cria hagi superat els controls de filiació establerts pel Programa de Conservació i Millora.

REGISTRE DE NAIXEMENTS (RN)

En aquest Registre s’inscriuran totes las cries d’ambdós sexes obtingudes de progenitors que pertanyin al RF, a la Categoria RAB del RA (quan el pare pertany al RF, al RD o al RM), al RD o al RM. En tot cas, s’hauran de complir les següents formalitats:

- Que la declaració d’aparellament o inseminació artificial de las mares tingui entrada en l’Oficina del Llibre Genealògic, en els següents terminis:
  - o En cas d’aparellament controlat o inseminació artificial el fet es declararà en el termini d’una setmana a partir de la data en què s’hagi produït.
  - o En cas que un únic mascle estigui tot l’any amb les gallines es podran presentar les declaracions trimestralment, en el termini d’una setmana des del tancament del trimestre.

- Que la declaració de naixement hagi tangut entrada en l'Oficina del Llibre Genealògic en els següents terminis:
  - o En cas de naixements aïllats la declaració de naixement haurà de fer-se en el termini d'una setmana, comptador des del dia de naixement.
  - o En cas de naixements agrupats la declaració es presentarà després de l'últim naixement, sempre que no excedeixi de tres mesos des del primer.
- Que la cria no presenti defectes que li impedeixin la seva posterior utilització com a reproductor.
- Que posseeixi els caràcters ètnics descrits per a la raça i absència de defectes determinants de desqualificació.
- Que el galliner de cria hagi superat els controls de filiació establerts pel Programa de conservació i millora.

Els exemplars romandran en el RN fins a la seva inscripció en el RD, a no ser que prèviament hagin estat declarats "no aptes" per la Comissió Gestora del Programa de Conservació i Millora.

REGISTRE DEFINITIU (RD)

En aquest Registre s'hi podran inscriure els animals procedents del RN, que reuneixin els següents requisits:

- Que hagin complert els 6 mesos d'edat.
- Que se'n coneguin oficialment els seus pares i avis.
- Haver obtingut una puntuació mínima en la seva qualificació morfològica d'almenys 65 punts en el cas de les femelles i de 70 punts en els mascles.
- Que tinguin un grau de desenvolupament en el moment de la qualificació concordant amb l'edat.
- Que no presentin tares o defectes que els impedeixin la normal funció reproductora.
- Que el galliner de cria hagi superat els controls de filiació establerts pel Programa de Conservació i Millora.

REGISTRE DE MÈRITS (RM)

- S'inscriuran en aquest Registre els animals reproductors, mascles o femelles, que mostrin unes característiques morfològiques, productives o genètiques sobresortint, en els controls o proves individuals dels reproductors.

MESURES PER A GARANTIR LA FIABILITAT DE LA FILIACIÓ

La genealogia dels animals se controlarà de la següent manera:

- 1.- Els avicultors realitzaran les declaració d'aparellament, posta i naixement d'acord amb els formularis oficials, y seran presentats com a màxim una setmana després de l'aparellament o amb un període màxim de 1 mes en cas de tenir un únic mascle amb les femelles.
- 2.- En el moment d' inscripció de l'animal, al registre definitiu o auxiliar (RD, RA) es recollirà una mostra de sang que s'inclourà en el banc de mostres de la raça i es podrà procedir a l'anàlisi molecular en cas de dubte i / o amb els controls aleatoris i obligatoris establerts en el programa.
- 3.- El control genealògic molecular se realitzarà amb una bateria de 10 microsatèl·lits aprovada por la Comissió Gestora del Programa de Conservació i Millora a recomanació del centre de Control Genealògic Coordinador. El mètode emprat serà el d'exclusió genètica, per tant, la filiació serà contrastada per damunt d'un 99,99% de confiança.
En casos més difícils d'exclusió se disposarà d'un pannel alternatiu de marcadors també aprovats per la Comissió.